

## Antwerpse Geloofsverklaring (1951)

In november 1949 kwamen verschillende Antwerpse predikanten en kerkenraadsleden bijeen om na te denken over verregaande samenwerking. De betrokkenen hadden als ideaal om uiteindelijk tot “één Evangelische kerk” in België” te komen. De aanwezigen, afkomstig uit de Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerk, Belgische Christelijke Zendingkerk, Methodistische kerk Belgische Evangelische Zending, realiseerden dat dit niet evident was. Bewust van bestaande onderlinge theologische verschillen, besloot men de zogenaamde Apostolische Geloofsbelijdenis als uitgangspunt te nemen voor verkennende gesprekken. Tijdens de systematische bespreking van deze geloofsartikelen bleken de deelnemers dichter bij elkaar te staan dan men vooraf zelf had gedacht. De tekst verscheen in 1951 in de vorm van een brochure alsook als een artikelenreeks in 'De Kruisbanier'.<sup>1</sup>

### **I Wezen en waarde van de kerkelijke belijdenis**

1. Ieder, die van harte gelooft in Jezus Christus als zijn Heer en Zaligmaker, wordt door Hem geroepen om met woord en daad Hem te belijden. Dit geldt voor elke gelovige persoonlijk, het geldt ook voor de Kerk als de gemeenschap der gelovigen.

2. Wat haar woord betreft, kan de Kerk haar belijdenis uitspreken in mondelinge of schriftelijke vorm. De schriftelijke vorm geeft aan haar woord vastheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid.

3. In haar belijdenis spreekt de Kerk uit, wat zij gelooft als waarheid Gods, ons in de Heilige Schrift geopenbaard tot onze zaligheid. Zij zoekt daarbij die waarheid zo zuiver mogelijk weer te geven in overeenstemming met de Heilige Schrift.

4. Omdat deze als Gods Woord het enig richtsnoer is voor haar geloof en leven, mag de Kerk haar woord nooit op één lijn stellen met de Heilige Schrift, maar moet herziening van de belijdenis altijd mogelijk zijn.

5. De belijdenis dient niet om de Heilige Schrift te vervangen, maar om het onderwijs hiervan samen te vatten, opdat wij het gemakkelijker kunnen overzien, in ons opnemen en ervan getuigen.

6. De belijdenis behoeft niet noodzakelijk een volledige uiteenzetting te geven van alles wat de Heilige Schrift leert. Naar de behoeften van de tijd, waarin zij leeft en strijdt, moet de Kerk in haar belijden uitspreken, wat noodzakelijk is om haar geloof te handhaven. Daarom sta ook steeds in het centrum het werk van den Drieënigen God in Jezus Christus tot onze zaligheid

7. In ons kerkelijk belijden

- aanbidden wij samen God den Heere, Die ons geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht,
- handhaven wij onze verbondenheid met de Kerk van alle eeuwen in verleden, heden en toekomst,
- en getuigen wij van Gods waarheid en heil tegenover een vijandige, een dwalende en een zoekende wereld.

### **II) Ik geloof in God den Vader, den Almachtige Schepper des Hemels en der Aarde**

1) In antwoord op Gods openbaring in de Heilige Schrift belijden wij allen tezamen en ieder van ons van ons persoonlijk Hem als den enigen waarachtigen God, uit Wien en door Wien en tot Wien alle dingen zijn.

Deuter. 6:4; Joh 17:3; Rom 11:36.

2) Wij geloven, dat de Vader door Zijn Woord, dat is door Zijn Zoon, de hemel en aarde en al wat daarin is, zienlijke en onzienlijke dingen, gemaakt heeft.

Psalm 36:6; Joh 1:3; Ef. 3:9; Col. 1:16; Hebr. 1:2.

3) Hij, die zelf de Eeuwige en zonder begin en einde is, heeft, toen het Hem goeddacht deze wereld in het aanzijn geroepen en haar begin haar gegeven.

Psalm 90:2; Op. 4:11.

4) Zo is de wereld dan ook niet vanzelf, noch zonder toeval ontstaan en is met name ook het levende niet uit het levenloze geworden, maar God heeft aan elk schepsel zijn eigen aard en plaats, zijn taak en bestemming gegeven.

Gen. 1.

5) Hij leert ons ook door Zijn Woord, dat Zijn werken in de schepping van Hem spreken en Zijn deugden verkondigen, Zijn majesteit en macht, Zijn wijsheid en liefde.

Job 38-41; Psalm 19:2-3; 104:24; Rom. 1:20; Hand. 14:17.

6) Hij is hoog boven de wereld verheven, maar Hij wil ook in haar werken en haar dragen door Zijn kracht. Alle dingen hebben dan ook niet alleen hun ontstaan, maar ook hun voortbestaan te danken aan Hem.

Jes. 40:26; 41:4; 46:10; Mat. 6:26, 30; Hand. 17:28; Hebr. 1:3.

7) God is het Begin, het Middelpunt en ook het Einddoel van al wat bestaat. Hij heeft alle dingen geschapen om Zijns zelfswil en leidt ze alle tot hun bestemming.

Jes. 16:4; Rom. 11:36.

8) God heeft den mens geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis en hem déze bestemming gegeven, dat hij God als Zijn God en Vader in vrijheid zou kennen, liefhebben en dienen, en dat hij de wereld, waarin God hem had gesteld, als Gods wereld zou kennen, erkennen en toewijden aan Hem.

Gen. 1:26-29; 2:16-17.

9) Wel is de mens door ongeloof en ongehoorzaamheid van God afgefallen en heeft hij zichzelf en heel zijn geslacht in het verderf gestort, zo dat alle mensen van zichzelf onmachtig zijn het leven in Gods gemeenschap terug te vinden, maar God heeft den mens niet in zijn ellende gelaten, doch hem de belofte van Zijn genade gegeven, die Hij volkomen vervuld heeft in Zijn eniggeboren Zoon, onzen Heer Jezus Christus.

Gen. 3; Rom. 5:12; Gen. 3:15; Joh. 3:16.

10) Zo mogen wij den almachtigen God, Die eeuwig de Vader is van Zijn Zoon Jezus Christus, in Hem onze Heiland aanbidden als onzen hemelsen Vader.

Mat. 6-9; Rom. 8:15.<sup>2</sup>

**III) Ik geloof in Jezus Christus, Gods eniggeboren zoon, onzen Heer, die ontvangen is van den Heiligen Geest, Geboren uit de maagd Maria**

1) Wij geloven en belijden, dat de eniggeboren Zoon van God, om het menselijk geslacht te verlossen van zonde en dood en het tot God terug te brengen, in de volheid des tijds in ons menselijk leven is ingegaan en ons vlees en bloed heeft aangenomen. Zo is Hij waarachtig God en waarachtig mens.

Gal. 4:4; Hebr. 2:14.

2) Naar Zijn Goddelijke natuur is Hij eenswezens met den Vader en den Heiligen Geest en bezit Hij de volheid van het Goddelijk leven.

Fil. 2:6; Col. 2:9.

3) Hij is naar het woord van de apostelen van God, te prijzen in der eeuwigheid, de waarachtige God en het eeuwige leven. Hij is Woord Gods, Dat in den beginne bij God was en God was. Hij is de HEERE (Jehova, Jahve), Die de hemel en aarde gemaakt heeft. Hij kon zeggen: Eer Abraham was, ben Ik. Hij noemt Zichzelf de Weg en de Waarheid en het Leven. Rom. 9:5; 1 Joh. 5:20; Joh. 1:1; Psalm 102:13, 26-28; Hebr. 1:10-12; Joh. 8:58; 14:6.

4) Zijn Goddelijke natuur is ten volle Goddelijk, Zijn menselijke natuur ten volle menselijk gebleven; maar in enigheid des persoons zijn de beide naturen ongedeeld en ongescheiden, onvermengd en onveranderd saamverbonden.

Zie 3 en 5.

5) Naar Zijn menselijke natuur is Hij Zijn broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde. Zo is Hij in volle zin Immanuël, God met ons.

Hij is als klein kind geboren, Hij nam toe in grootte en in wijsheid, Hij groeide op tot jongeling en man. Hij is in alle dingen, gelijk als wij, verzocht geweest, doch zonder zonde. Hij heeft honger en dorst gekend, vermoeidheid en slaap. Zijn lijden is waarlijk lijden, Zijn sterven waarlijk sterven geweest.

Hebr. 2:17; Mat. 2:23; Lk. 2:40, 52; Hebr. 2:18; 4:15; Mat. 4:2; Joh. 19:28; 4:6; Mk. 4:38; Mat. 27:47, 50; 26:28.

6) Hij heeft Zijn menselijk leven ontvangen niet door toedoen van een man, maar door een bijzonder werk van den Heiligen Geest. Want de engel Gabriël zei tot de maagd Maria, die door God den Here was uitverkoren om Jezus' moeder te worden: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen; daarom ook, dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genoemd worden.

Lk. 1:35; Mat. 1:20.

7) Door Zijn geboorte uit Maria is Jezus de Zoon van David geworden, aan Wien God de Here wilde vervullen Zijn beloften aan David van een eeuwig koninkrijk.

Lk. 1:32; Hand. 2:30.<sup>3</sup>

#### **IV) Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle.**

1) Wij geloven en belijden, dat Jezus Christus voor ons geleden heeft en gestorven is aan het kruis op Gogoltha. Dit lijden en sterven erkennen wij in zijn volle werkelijkheid: verworpen door Zijn eigen volk en overgeleverd door den Romeinsen rechter Pontius Pilatus, is Jezus Christus voor ons ingegaan in alle verschrikking van de dood. Deze werkelijkheid is voor ons, blijkens de Schriften, van beslissende betekenis.

1 Cor. 15:3; 1:23; Joh. 10:11.

2) Bij dit kruis zien wij de diepte van onze menselijke zonde, want Israël en de wereld hebben Gods eigen Zoon uitgeworpen en gedood; maar wij zien daar ook de volkomenheid van Gods heiligheid, die Zijn recht handhaaft tegenover onze zonde en door de vervulling van Zijn recht de weg baant voor Zijn genade, die ons redt van oordeel en verderf.

Joh. 1:10-11; Hand. 2:23; Rom. 3:25-26.

3) Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, door hun overtredingen hun niet toe te rekenen. Hem, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem. God heeft Hem voorgesteld als zoenmiddel. Zo aanbidden wij de liefde des Vaders, die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar voor ons allen overgegeven heeft.

2 Cor. 5:1,21; Rom. 3:25; 8:32.

4) Ook aanbidden wij de liefde van den Zoon, Die als onze Middelaar en Hogepriester Zichzelf in onze plaats voor God heeft gesteld en door den eeuwigen Geest Zichzelf als een smetteloos offer aan God opgeofferd heeft. Hij heeft onze schuld en straf op zich genomen en door Zijn bloed de vergeving van onze zonden voor ons verworven. Hij heeft ons verlost van de vloek der wet, door een vloek te worden voor ons.

Hebr. 7:26-27; 8:6; 9:14; 1 Pet. 1:19; Jes. 53:5; Joh. 1:29; Hebr. 9:12, 22; Gal. 3:13.

5) Van zo grote waarde was Zijn offer, dat Hij door dit ene offer een eeuwige verlossing voor ons heeft teweeggebracht en voor altijd heeft volmaakt hen, die geheiligd worden.

Hebr. 9:12; 10:14.

6) Hij roept ons dan ook om met vrijmoedigheid, in volle verzekerdheid des geloofs, toe te gaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen te rechter tijd.

7) Daarom, vertrouwend op het volbrachte werk van onzen enigen Borg en Middelaar Jezus Christus, zoeken wij geen anderen Middelaar en geen ander middel om ons met God te verzoenen en willen wij ook Zijn enig offer op geen enkele manier herhalen of vernieuwen.

8) In Christus' dood zijn wij met Hem gestorven, opdat wij ook met Hem leven zouden. Onze oude mens is met Hem gekruisigd, opdat wij niet slaven der zonde zouden zijn, maar in een nieuw leven zouden wandelen.

9) Ook heeft Christus door Zijn dood ontwapend hem, die de macht over de dood had, dat is de duivel, en ons verlost van de vrees voor de dood. De bitterheid van dood en graf is voor ons geweken door Christus' dood en graf.

10) Zo is Hij voor allen, die in het geloof Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden, en is Hij in volle zin Jezus, in Wien alleen ons behoud is, want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij behouden moeten worden.<sup>4</sup>

## **V) Ten derden dage weder opgestaan van de doden**

1) Wij geloven en belijden, dat onze Heer Jezus Christus, omdat Hij Zich voor ons vernederd heeft tot in de dood aan het kruis, door God uitermate verhoogd en Hem de naam geschonken is boven alle naam.

Fil. 2:9.

2) Naar de Schriften is Hij, nadat Hij gestorven was, ten derden dage weder opgestaan van de doden en heeft Hij door vele kentekenen aan Zijn discipelen en in het bijzonder aan Zijn apostelen de zekerheid gegeven van Zijn lichamelijke opstanding.

Mat. 28; Mk. 16; Lk. 24; Joh. 21, 22; Hand. 1:3; 1 Cor. 15:4.

3) Evenzeer als wij vasthouden aan de noodzakelijkheid en de werkelijkheid van Christus' kruis, evenzeer houden wij vast aan de noodzakelijkheid en de werkelijkheid van Zijn lichamelijke opstanding. Was Christus niet opgewekt, dan was ons geloof vergeefs, en waren wij nog in onze zonden.

I Cor. 15:14, 17.

4) In Christus' opstanding erkennen wij het werk van God, Die Hem uit de doden heeft opgewekt, en het werk van den Zoon zelf, Die uit de doden is opgestaan.

Hand. 2:24, 32; Ef. 1:19-20; Lk. 24:6, 46; Joh. 20:9.

5) Door op te staan uit de dood, heeft Christus krachtig bewezen Gods Zoon te zijn, Die in de wereld gekomen is om haar te verlossen en te vernieuwen tot heerlijkheid des Vaders.

Rom. 1:4.

6) Door Hem op te wekken uit de dood, heeft God getuigenis gegeven aangaande Christus' leven en prediking en kruis, dat Hij in alles de wil Gods volkomen heeft volbracht.

Joh. 17:1, 4.

7) Zo is Christus' opstanding voor ons het zeker en troostvol bewijs, dat Hij door Zijn dood aan het kruis over de macht van duivel en dood heeft getriomfeerd, en de volkomen verzoening met God, de vergeving van onze zonden en het eeuwige leven voor ons heeft verworven.

Col. 2:15; Hebr. 2:14; Rom. 4:25.

8) Christus' opstanding betekent ook voor al de Zijnen een nieuw leven in gemeenschap met Hem. Zoals wij met Hem gestorven zijn, zijn wij ook met Hem opgewekt, opdat wij niet meer de zonde zouden dienen, maar in een nieuw leven Gode leven zouden dienen in Christus' Jezus, onze Heer.

Rom. 6:4-11; Col. 3:1; 2 Cor. 5:17.

9) Ook is Zijn opstanding voor ons waar borg, dat de dood als de laatste vijand volkomen zal worden te niet gedaan en ook wij in heerlijkheid zullen opstaan. Door Zijn kracht zal Hij, Die de Opstanding en het Leven is, de Eerstgeborene uit de doden, ons vernederd lichaam veranderen, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam.

I Cor. 15:26; Joh. 11:25; Col. 1:18; Openb. 1:5; Fil. 3:21.

10) Om onzen Heer Jezus Christus te eren in de volkomenheid van Zijn werk, Hem te erkennen als den Hoeksteen, door God gelegd, en Zijn opstanding als het begin van een nieuwe bedeling, vieren wij de Zondag, de eerste dag der week, als de feestdag der herschepping, door God zelf geheiligd, als de rustdag van het Nieuwe Testament.

Joh. 20:19,26; Psalm 118:22-24; Hand. 20:7.<sup>5</sup>

## **VI) Opgevaren ten hemel**

1) Wij geloven en belijden, dat onze Heer Jezus Christus, veertig dagen na Zijn opstanding uit de dood, voor de ogen van Zijn jongeren ten hemel is opgenomen.  
Mk. 16:19; Lk. 24:51; Hand. 1:3, 9, 11.

2) Zijn heengaan is het werk van den Vader, Die den Zoon heerlijkheid heeft gegeven en op Diens volkomen werk Zijn zegel heeft gezet.  
Hand. 2:33, 36; Joh. 17:1, 4-5.

3) Zijn heengaan is ook de daad van den Zoon zelf, Die is opgevaren naar den hemel, nadat Hij naar de aarde was nedergedaald.  
Joh. 3:13; Hand. 1:11.

4) Zo heeft Hij de vrucht van Zijn strijd en overwinning voor Zichzelf ontvangen, en mogen wij ons verblijden in de heerlijkheid van onzen Koning.  
Lk. 24:52; Hebr. 2:9-10; Psalm 24, 47, 110.

5) Nu aan Hem, Die de Verlosser der wereld is, alle dingen onderworpen zijn, is de band tussen hemel en aarde, die door de zonde verbroken was, hersteld, en mogen ook wij heel ons leven en werk op aarde zien in het licht van Zijn heerlijkheid.  
Ef. 1:10; Col. 1:20; Hebr. 2:8-9.

6) Als onze grote Hogepriester, Die door Zijn éne offer de volkomen verzoening voor ons heeft verworven, is Christus ingegaan in het ware, namelijk het hemelse heiligdom, om te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons.  
Hebr. 9:11-12, 24.

7) Zegenend ging Hij van de aarde heen, en zegenend blijft Hij ook voor ons werkzaam in de hemel tot het einde toe. Hier leeft Hij dan ook altijd om voor ons te bidden.  
Lk. 24:50-51; Hebr. 4:14-16; 7:24-25.

8) Zijn zegening heeft Hij in het bijzonder geschonken, toen Hij den Heiligen Geest in de Zijnen heeft uitgestort, opdat zij in de volheid van Zijn heil zouden delen. Zo was het tot ons nut, dat Hij heenging, en verblijden wij ons in Zijn heil.  
Joh. 16:7; Lk. 24:52.

9) Met Hem, Die ons Hoofd is, zijn ook wij in de hemel gezet. Het centrum van ons leven als Christenen is dan ook niet meer op de aarde, maar in de hemel.  
Ef. 2:6; Gal. 4:26; Hebr. 12:22; Joh. 4:19-24.

10) Daarom zoeken wij de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zitten de aan Gods rechterhand.  
Col. 3:1.<sup>6</sup>

## **VII) Zittende ter rechterhand Gods, des almachtigen Vaders, vanwaar hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.**

1) Wij geloven en belijden, dat onze Heer Jezus Christus die heerlijkheid en eer heeft ontvangen, dat Hij is gezet en gezeten aan de rechterhand Gods.  
Hand. 2:33-34; Ef. 1:20; Hebr. 1:3, 13; 8:1

2) In opdracht van de Vader oefent Hij alle macht uit in de hemel en op aarde. Hij is het Hoofd van alle overheid en macht, de Overste van de koningen der aarde, de Koning der koningen, en de Heer der heren. Hij moet als koning heersen, totdat Hij al zijn vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben.

Psalm 110:1; Col. 2:10; Ef. 1:21, Op. 1:5; 17:14; 19:16; I Cor. 15:25.

3) In alle verdrukking van deze wereld is dit onze troost, dat God Hem, Die Zich voor ons heeft overgegeven en ons heeft gekocht met Zijn bloed, heeft gemaakt tot Heer en Christus. Zo gaat Hij voort Zijn werk te voltooien en leidt Hij als de grote Herder en Bisschop van de Zijnen Zijn kerk door de strijd van deze wereld heen tot haar bestemming.

Hand. 2:36; Ef. 5:23, 25-27.

4) Op de dag, door God bepaald, zal Christus de Heer wederkomen om de Zijnen tot Zich te nemen in Zijn heerlijkheid.

Mat. 24:30; Hand. 1:11.

5) Hen, die Hem verworpen hebben, zal Hij in Zijn heilig en rechtvaardig oordeel verwijzen tot het eeuwig verderf.

Mat. 24:31, 46; Joh. 5:29; 2 Thes. 1:9.

6) De dag van Zijn wederkomst is ons niet geopenbaard. Wij moeten dan ook niet in Gods geheimenissen nieuwsgierig willen indringen en niet, door welke berekeningen ook, Zijn dag willen bepalen. Hij komt op Zijn tijd.

Mat. 24:42, 44.

7) De wereld zal dan voorbijgaan en een nieuwe wereld, waarin gerechtigheid woont, zal aanbreken, niet door geleidelijke ontwikkeling, maar door ontzaglijke, hemel en aarde omvattende, beroeringen heen.

2 Pet. 3:7, 10, 12-13; Lk. 21:25-26; Mat. 24:35.

8) De tijd, waarin wij nu leven, is de tijd van Gods geduld, opdat ook nog velen tot inkeer, geloof en bekering zouden komen. Hij wil dan ook, dat wij de tijd, ons gegeven, uitkopen en gebruiken tot Zijn eer en tot heil van onze naasten.

Rom. 2:4; 2 Pet. 3:9; Ef. 5:15-16.

9) Voor wie Christus verwerpen, zal Zijn dag komen als een dief in de nacht, snel en onverwacht; zij, die op Hem hopen, bereiden zichzelf voor door een heilige wandel en verwachten hun volkomen verlossing.

Mat. 24:44; 2 Pet. 3:11; Lk. 21:28; I Thes. 5:2-6.

10) Temidden van deze wereld zien wij dan ook met een opgericht hoofd en met verlangen uit naar de heerlijke toekomst van onzen Heer en Heiland, en bidden wij: Kom, Heer Jezus.

Lk. 21:28; Op. 22:17, 20.<sup>7</sup>

### **VIII) Ik geloof in den Heiligen Geest**

1) Wij geloven en belijden, dat de Heilige Geest met den Vader en den Zoon de Drieënige God is, in Wien al ons heil is.

Mat. 28:19; 2 Cor. 13:13.



2) Hij, Die vóór Christus' komst op aarde reeds werkte in Gods volk, is, nadat Christus Zijn werk op aarde had volbracht, naar Gods belofte zo aan de Zijnen gegeven, dat Hij in ons woont en bij ons blijft in der eeuwigheid.

Num. 11:25; Jes. 63:11; Hag. 2:6; Jes. 59:20-21; Ez. 36:27; Joël 2:28-29, Mat. 3:11; Joh. 7:38-39; 14:16-17; 16:7; Rom. 8:11a; I Cor. 3:16; I Thess. 4:8; 2 Tim. 1:14; Joh. 14:16-17.

3) Hij is ons door Christus van den Vader gegeven als de Trooster in Christus' plaats, om ons toe te eigenen al het heil van het Nieuw Verbond, dat Christus voor ons verworven heeft. Hij is de Geest van het zoonschap, door Wien wij mogen leven in de vrijheid van zonen en dochteren Gods.

Joh. 14:16; 14:26; 16:7; Hand. 2:33; Rom. 8:15; 2 Cor. 3:17; 6:18; Gal. 4:5-7.

4) Hij is het, Die het leven in de schepping vernieuwt; Hij is het ook, Die als de Geest des levens ons leven vernieuwt, ons uit de dood der zonde levend maakt en ons wederbaart tot kinderen Gods.

Psalm 104:30; Tit. 3:5.

5) Daartoe heeft Hij als de Geest der Waarheid door de profeten en apostelen getuigd van Christus' lijden en heerlijkheid, en werkt Hij door hun woord nog in onze harten om ons door een waar geloof met Christus als onzen Zaligmaker te verbinden en met Hem verbonden te houden, opdat wij zouden leven in Hem.

Joh. 14:17; 16:13; 1 Joh. 5:6; 1 Pet. 1:11; 2 Pet. 1:21; 1 Pet. 1:12; Rom. 8:9; Ef. 7:17; 2 Tim. 1:14; Hebr. 10:15; 1 Joh. 3:24; 4:13.

6) Als de Geest des geloofs doet Hij ons Christus als Heer erkennen en geeft Hij ons vrijmoedigheid in het geloven en in het belijden van ons geloof. Hij getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn, en Hij doet ons weten, wat ons door God in genade geschonken is.

1 Cor. 12:3; 2 Cor. 4:13; Rom. 8:16; 1 Cor. 2:12; Ef. 1:17-18.

7) Als de Geest der gebeden leert Hij ons met kinderlijke vrijmoedigheid tot God gaan en Hem onzen Vader noemen. Hij komt onze zwakheid te hulp, want wij weten niet, wat wij bidden zullen naar behoren, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen.

Zach. 12:10; Ef. 2:18; Rom. 8:15; Gal. 4:6; Judas 20; Rom. 8:26.

8) Als de Geest der liefde en der heiligmaking doet Hij ons leven uit Christus, zodat wij hoe langer hoe meer naar Zijn beeld worden vernieuwd. Hij heiligt onze lichamen tot Zijn tempel; Hij doet ons wandelen in heiligmaking, in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap, en de werkingen van de zonde doden.

1 Pet. 1:2; Rom. 8:29; 1 Cor. 3:16; 6:19; 2 Cor. 4:16; Rom. 14:17; 1 Thes. 1:6; Rom. 8:13-14; Gal. 5:16.

9) Hij heeft in onze harten uitgestort de liefde Gods; Hij verbindt ons ook met elkander, zodat wij waarlijk als leden van één lichaam Christus, Die ons Hoofd is, dienen met al de gaven, die Hij in ons werkt, toedelende aan ieder in het bijzonder, gelijk Hij wil.

Rom. 5:5; 15:30; 1 Cor. 12:13; E f. 4:3-4; 1 Cor. 12:4-11.

10) Terwijl Hij de wereld overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel, is Hij ons gegeven als de Geest der heerlijkheid tot een onderpand van de erfenis, die ons is bereid. Hij zal onze sterfelijke lichamen levend maken, en Hij doet ons overvloedig zijn in de vreugdevolle verwachting van die heerlijkheid. De Geest en de bruid zeggen: Kom.

Joh. 16:8-11; 2 Cor. 1:22; 5:5; 1 Pet. 4:14; Ef. 1:13-14; 4:30; 1:17-18; Rom. 15:13; 8:11; Fil. 3:21.<sup>8</sup>



**IX) Ik geloof een heilige, algemene christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen.**

1) Wij geloven en belijden dat er in de wereld een gemeenschap is van mensen, door God in Jezus Christus tot Zijn gemeenschap geroepen en geheiligd, Zijn gemeente of vergadering of Kerk, het lichaam des Heren.

Rom. 1:7; Joh. 17:20; 1 Cor. 12:12, 27.

2) De Kerk is overal daar, waar Jezus Christus door het geloof als Zaligmaker en Hoofd en Heer wordt beleden.

Rom. 1:5-6; 10:9-10, 13; 1 Cor. 1:2.

3) Zij is zichtbaar, daar zij rondom Woord en Sacrament in de verschijning treedt; zij is onzichtbaar, voorzover het geloof een zaak des harten is. De Here kent degenen, die de Zijnen zijn.

1 Cor. 14:26; 11:26; 2 Tim. 2:19.

4) Naar de mate, waarin Hij geloofd en beleden wordt in de volheid van Zijn Persoon en werk overeenkomstig het getuigenis van de profeten en apostelen, naar die mate is de Kerk waarlijk Kerk van Jezus Christus. Daarom moet zij uit haar midden weren, wat dat geloof en belijden weerspreekt.

Hand. 2:42; 2 Tim. 2:15-18; Tit. 1:11.

5) In Zijn grote genade wil Christus de Heer het leven en werken van Zijn Kerk ordenen door de bijzondere ambten van de dienst des Woords door de herders en leraars, de regering der Kerk door de ouderlingen of opzieners, en de verzorging der armen door de diakenen, in welke ambten Hij zelf Zijn profetisch, koninklijk en priesterlijk ambt wil uitoefenen.

1 Tim. 5:17; Tit. 1:9; Hand. 20:17, 28; 1 Pet. 5:2; Hand. 6:1-7.

6) Het bijzonder ambt vervangt het ambt aller gelovigen niet, maar bedoelt hen allen meer en meer tot de vervulling van hun roeping te sterken en te bekwamen, opdat ook zij waarlijk als Christenen, dat is als profeten, koningen en priesters, God den Here dienen.

1 Pet. 2:9; Ef. 4:11-15.

7) Naar de opdracht van haar Heer kent de Kerk twee Sacramenten, de heilige Doop en het heilig Avondmaal.

Mat. 28:19; Mk. 16:15-16; 1 Cor. 11:23-26; Hand. 2:38; Tit. 3:5

8) De Kerk van Christus is afgezonderd van de wereld. Daarom mag zij niet wereldgelijkvormig worden? Dit onderscheid tussen Kerk en wereld moet in de dienst des Woord worden verkondigd en in de Christelijke tucht ook worden gehandhaafd ten aanzien van de dwalende leden der Kerk, opdat zij tot haar worden teruggedleid en bij haar bewaard mogen blijven.

Rom. 12:2; 2 Cor. 6:14-18; Mat. 18:15-17; 2 Cor. 2:5-8.

9) Het is de roeping der Kerk haar eenheid in Christus, haar Hoofd, voor Gods aangezicht te beleven in de gemeenschap van geloof, hoop en liefde, en die eenheid ook voor het oog van de wereld tot openbaring te brengen, opdat de wereld erkenne, dat de Vader Zijn Zoon gezonden heeft en de Zijnen heeft liefgehad.

Rom. 15:5-6; Ef. 4:3-6; Fil. 1:27; Col. 3:14; Joh. 17:20-23.

10) Omdat Christus de Zijnen wil toebrengen uit alle volkeren der aarde, is de Kerk ook geroepen daartoe mede te werken, dat het Evangelie gebracht worde aan alle volkeren, opdat zij allen horen van Gods barmhartigheid en genade in Christus Jezus, Zijn Zoon, den Zaligmaker der wereld.

Gen. 22:18; Mat. 28:19. Mk. 16:15-16; Joh. 10:16; Ef. 2:17; Hand. 13:2; 14:26; Psalm 67:2-3.

11) Allen, die in Jezus Christus als hun Zaligmaker geloven, zijn als leden van Zijn lichaam één in Hem, hun Hoofd, en zij zijn door Hem verbonden aan God, die de Heilige is, waarom zij allen geheiligden en heiligen worden genoemd.

Rom. 12:4-5; 1 Cor. 1:2; 1 Pet. 1:15.

12) Door Gods liefde zijn zij allen persoonlijk geroepen de gaven, hun in Christus geschonken, in gemeenschap met elkander te besteden tot elkanders heil en tot opbouw van het gehele lichaam. Derhalve dienen zij elkander door onderlinge erkenning, vermaning, vertroosting en versterking.

Rom. 12:6-16; Ef. 4:15-16; Hebr. 10:25.<sup>9</sup>

### **X) De vergeving der zonden, wederopstanding des vlezes, en een eeuwig leven.**

1) In de gemeenschap met het lichaam van Christus delen wij in al de gaven, die Hij voor ons verworven heeft. Zo ontvangen wij ook de vergeving van onze zonden.

2 Cor. 5:19; Ef. 4:32; Col. 2:13.

2) In Zijn genade rekent God ons niet toe al het kwaad, dat wij hebben bedreven en nog dagelijks bedrijven, en ook niet onze zondige aard, waaruit als uit een boze wortel onze zonden voortkomen in gedachten en begeerten, in woorden en werken, zonden, waarvan we ons bewust zijn, en ook zonden, die voor ons verborgen zijn. Maar God rekent ons toe al wat Christus in onze plaats heeft gedaan in Zijn lijden en sterven. Zo worden wij, die van onszelf goddelozen zijn, in het oordeel Gods niet veroordeeld, maar gaan wij vrij uit.

Psalm 86:5; 103:12; 51:7; 19:13; 90:8; Rom. 5:6; 8:1.

3) Dit is die rechtvaardiging, die de Heilige Schrift ons leert en waarin de genoegdoening van Christus ons wordt toegerekend en geschonken, zo volkomen, alsof wij zelf voor onze zonden hadden genoeg gedaan. Daaraan hebben wij deel door het geloof. Dit is de hand, die wij uitsteken om het heil, dat in Christus is, aan te nemen.

Zie punt 4.

4) De grond voor deze vrijspraak, die God ons schenkt, ligt dan ook niet in ons geloof, maar enig en alleen in Gods genade, Die ons Zijn Zoon gegeven heeft tot een volkomen verzoening van al onze zonden. Christus' volkomen werk waarborgt ons een volkomen vergeving.

Daarom vertrouwen wij met heel ons hart op Hem alleen en zoeken wij niet door de verdiensten van onszelf of van andere schepselen het werk van Christus aan te vullen. De straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem.

Rom. 3:24-26; 5:1, 9; Gal. 2:16; Tit. 3:4-7; Jes. 53:5.

5) Zo zeker als wij door de vergeving van onze zonden in de gemeenschap met den heiligen God worden hersteld, zo zeker mogen wij ook door het geloof uitzien naar het herstel van ons door zonde vernederd lichaam.

Zie punt 6

6) Want God, Die den mens geschapen heeft met lichaam en geest, toont de volkomenheid van Zijn verlossing in de herschepping van den gehelen mens, naar geest en lichaam beide.  
Rom. 8:11

7) Hierin openbaart zich de overwinning van Christus, Die de macht van zonde en dood heeft gebroken, het leven en de onverderfelijkheid aan het licht heeft gebracht en door Zijn Geest ook onze sterfelijke lichamen levend maakt.  
2 Tim. 1:10.

8) Reeds nu zijn de gelovigen uit de dood overgegaan in het leven. Dit leven verliezen zij ook niet bij hun sterven, want zij, die in Christus ontslapen, leven in Zijn gemeenschap voort.  
Joh. 5:24; 2 Cor. 5:1; Fil. 1:21, 23.

9) Wel keert het lichaam, van de geest gescheiden, nu terug tot stof; maar wanneer Christus wederkomt zullen alle doden wederopstaan, en zij, die in Hem hebben geloofd, zullen een verheerlijkt lichaam ontvangen, gelijkvormig aan het heerlijk lichaam van Christus.  
Joh. 5:28—29; 1 Cor. 15:44; Fil. 3:21.

10) Dan zullen wij in volkomen zaligheid en heerlijkheid de volheid van het eeuwig leven in hemel en op aarde deelachtig zijn. Dit is onze troost in alle donkerheid en druk van dit aardse leven; want wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geens mensenhart is opgekomen, dat heeft God bereid voor wie Hem liefhebben.  
1 Cor. 2:9.<sup>10</sup>

## Eindnoten

01. Verschenen als brochure: “Hopeloos verdeeld? Eén Heer en één geloof.” Comité voor Interkerkelijk Overleg te Antwerpen.

02. “Inleiding tot de Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 6 oktober 1951.

03. “Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 13 oktober 1951, 2-3.

04. “Antwerpse Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 20 oktober 1951, 3.

05. “Antwerpse Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 27 oktober 1951, 3.

06. “Antwerpse Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 3 november 1951, 3.

07. “Antwerpse Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier*, 10 november 1951, 2.

08. “Antwerpse Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 17 november 1951, 2.

09. “Antwerpse Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 24 november 1951, 2.

10. “Antwerpse Geloofsverklaring,” *De Kruisbanier, Algemeen Evangelisch Weekblad*, 1 december 1951, 2.